

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput LXXXVIII. Definitio & divisio cambii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

cio periisset, si periisset, utrique etiam salva esse debeat, dum salva est.

Solvuntur objectiones.

938 **O**bjicies 1°. æqualitas postulat, ut in casu trium priorum regularum fors dividatur. Cum enim opera transeat, collator operæ eam amitteret, ubi pecuniæ collator, præter lucrum, eam salvam haberet. Nec refert quòd operæ collator lucri particeps foret: tum quia lucrum sæpè non ascendit ad valorem operæ. Tum quia contingit lucrum non esse: quo tamen casu alter socius pecuniam suam recipit.

Respondeo negando antecedens. Ad ejus probationem nego consequentiam; semper enim præ oculis habendum æqualitatem societatis solum esse servandam, in iis quæ communicata sunt in societate, in quibus æqualitas servatur juxta regulas illas. Dum enim lucrum contingit, illius particeps est. Dum non contingit, vel contingit lucrum minus æstimatione operarum, fortuna est, cui similem patitur collator pecuniæ: utpote qui etiam tunc non refert fructum applicationis pecuniæ suæ, vel refert minorem æstimatione illius. Nec prior aliter perdit operam, quàm posterior applicationem pecuniæ suæ, quæ applicatio transiens est sicut opera. Per consequens utrumque magis perit ex naturæ necessitate, quàm ex ipsa societate. Denique sicut illi, salvâ pecuniâ, salva manet facultas ad similes applicationes; sic illi salva manet facultas ad similes operas.

939 **O**bjicies 2°. saltem in casu quo opera pluri æstimatur, quàm spes fructus applicationis pecuniæ, hujus collator tenetur majorem illam æstimationem, vel pecuniæ collatæ communicatione, vel aliter compensare. Aliàs non servatur æqualitas. Ad quam servandam aliqui sic procedendum putant, ut initio societatis ex una parte spes lucri pecuniæ, attentis periculo fortis, & expensis; ex alia parte spes lucri operarum, deductis expensis, æstimentur pecunia; ex qua fiat una fors, seu capitale, cujus dominium sociis cedat ad negotiandum; & in fine societatis, unâ cum lucro dividatur proportionaliter ad id quod formaliter vel æquivalenter quisque contulerit.

Respondeo negando antecedens, quia major æstimatio operæ satis compensatur spe majoris lucri, propter majorem æstimationem istam, à collatore operæ percipiendi, Perinde ac si loco operæ pecuniam majoris æstimationis contulisset. Nec verum est operam subinde pluri æstimari, quàm spem lucri: quia æstimatio operæ fit in ordine ad fructum, quem hîc & nunc speratur probabiliter relatura; adeoque eâ proportionem crescit & decrescit, quâ crescit vel decrescit spes fructus ipsius.

CAPUT LXXXVIII.

Definitio & divisio cambii.

Cambium est permutatio pecuniæ cum pecunia, quoad quantitatem, vel speciem, vel locum diversâ, cum lucro campforis.

Dicitur 1°. *permutatio*, quia cambium dictum est à verbo cambire, quod est permutare. Unde excluduntur contractus, quibus non fit permutatio.

2°. *pecunia cum pecunia*, ut excludantur permutationes rerum à pecunia diversarum, v. g. frumenti pro vino, sicut & permutationes pecuniæ cum merce, quæ ad contractum emptionis & venditionis pertinent.

3°. *quoad quantitatem, vel speciem, vel locum diversâ*, per quod distinguitur à mutuo, quo reddi potest pecunia eadem, & in cambio reddi debet aliquo modo diversâ, saltem quoad locum. Ab eo quoque differt, quòd cambium circa pecuniam tantum, mutuum etiam circa alia versetur. Denique quòd in mutuo fors diverso tempore necessario restituatur, in cambio verò reddi possit eodem tempore.

4°. *cum lucro campforis* (qui aliter nummularius, bancarius, & colibista dicitur) quia, ut S. Thomas opusc. 73. ait, *actus campforis non debet fieri gratis, sicut actus mutui.*

Cambium aliud verum, aliud fictum. Verum, seu reale, est quod verè, id est sine fictione celebratur. Fictum, seu fictum (inde dictum, quia caret humore ad fructificandum, sive titulo ad lucrandum) est quod quis pecuniam pro pecunia permutare se fingit; reverà tamen mutuatur, sive cambii nomine mutuam palliat: quia v. g. fingit pecuniam alibi à se numerandam, quam tamen hîc reverà numerat. Unde patet, cambium istud usurarium esse.

Cambium reale dividitur in manuale, seu minutum; & locale, seu per litteras; & temporale, sive ad terminum. *Minutum* est permutatio pecuniæ pro pecunia diversæ monetæ, minoris utique monetæ pro majori eodem loco. *Locale* est permutatio pecuniæ extantis uno loco, pro pecunia extante alio loco, ut si campfor accipiat pecuniam Bruxellis pro pecunia numeranda Romæ. *Temporale* est quo præsentialiter numeratur pecunia, pro pecunia in futurum, sive ad conditum terminum numeranda, v. g. in nundinis Francofurtensibus.

CAPUT LXXXIX.

Rationes, seu tituli justificantes lucrum ex cambio reali, sive minuto, sive locali.

Primus titulus, utrique cambio communis, est ratio officii cambiendi, sive pu-